

www.manas.edu.kg

КЫРГЫЗ-ТҮРК "МАНАС" УНИВЕРСИТЕТИ
Инженердик факультети
Экологиялык Инженердиги Бөлүмү
Курстун программасы

Курстун коду	Курстун аты (Кыргызча)	Курстун аты (Түркчө)	Семестр	Апталык саат	Кредит	ЕКТС
ÇEV-302	ТОПУРАКТЫН ЭКОЛОГИЯСЫ	TOPRAK EKOLOJİSİ	6	2 + 2	3	3

Курстун деңгээли	Бакалавр
Курстун түрү	Талаптуу
Координатор	Др. Нурзат ТОТУБАЕВА
Курстун мугалими	Др. Нурзат ТОТУБАЕВА
Курстун тили	Кыргызча
Жардамчылар	Мугалимдер
Аудитория	MF302
Курстун максаты	“Топурак экологиясы” сабагынын максаты болуп топурак экологиясында жана жалпы топурак таанууда топурактын экологиялык функцияларын изилдөө саналат. Болочок адистерди топурактын экологиялык функциялары жөнүндө окуунун негизги теоретикалык жоболору жана аларды коргоо негиздери менен тааныштыруу. Топурак экологиясынын ыкмаларын жана структурасын үйрөтүү. Болочок адистерди интегралдык топурак экологиясы көйгөйлөрү боюнча практикалык тажрыйбасынын негиздерин түптөө.

Колдонулуучу адабияттар

	Колдонулуучу адабияттар	Адабияттын түрү
1	Добровольский, Глеб Всеволодович. Экология почв: учение об экологических функциях почв: учебник для студентов высших учебных заведений, обучающихся по специальности и направлению подготовки высшего профессионального образования 013000 (020701) и 510700	Китеп
2	Вальков В.Ф., Казеев К.Ш., Колесников С.И. Экология почв: Учебное пособие для студентов вузов. Часть 2. Разрушение почв. Дегумификация. Нарушение водного и химического режима почв. Ростов-на-Дону: УПЛ РГУ, 2004. 54 с.	Китеп
3	Soils. Genesis and geomorphology/Anderson S., Schaetzl R./Cambridge University Press, Cambridge, 2005 y., p.833	Китеп
4	Заболачивание и эволюция почв. Караваева Н.А. Академия наук СССР, Москва, 1982 г., 296 стр.	Китеп
5	Soil Ecology and Ecosystem Services	Китеп
6	Kim H. Tan (Author) Environmental Soil Science, Third Edition (Books in Soils, Plants, and the Environment) 3rd Edition	Китеп
7	Improving Your Soil: A Practical Guide to Soil Management Paperback - Feb 27 2014 by Keith Reid (Author)	Китеп
8	Fundamentals Of Soil Science Paperback - 2014 by Rathinasamy A (Author)	Китеп
9	Fundamentals of SOIL SCIENCE Author : Indian Society of Soil Science (ISSS)	Китеп
10	Soil Fertility, Fertilizers and Agrochemicals by Jaga, Praveen Kumar & Singh, Bharat	Китеп
11	Suresh Kumar/ ESSENTIALS OF SOIL SCIENCES	Китеп
12	TNAU.Fundamental Of Soil Water Conservation & Engineering	Китеп

Жетишилчү жыйынтыктар

1	“Топурак экологиясы” сабагынын жыйынтыгында студент топурак экологиясы аланында заманбап изилдөө ыкмаларын, педосферанын Жер планетасынын башка геосфералары менен татаал байланыштарын, топурак экологиясынын өнүгүүсүнүн актуалдуу көйгөйлөрүн жана топурактын биосфералык функциялары жөнүндө окуусун үйрөнүп чыгат. Топурактын пайда болуу факторлору жана динамикасын, топуракты рационалдуу колдонуу жана сактоо ыкмаларын билип чыгат.

Курстун планы

Апта	Темасы
1. Апта	Топурактын пайда болуусу жана түзүлүшү. Топурак жана анын асылдуулугу жөнүндө жалпы түшүнүк. Топурактын экологиялык полифункционалдуулугу.
2. Апта	Топурак пайда болуу факторлору. Топурактын морфологиясы. Топурак пайда болуу процессинин жалпы схемасы.
3. Апта	Топурактын курамы. Топурактын фазалык курамы. Топурактын минералдык жана химиялык курамы.
4. Апта	Топурактын органикалык заты. Топурак гумусу.
5. Апта	Топурактын гранулометриялык курамы. Гранулометриялык курамынын класстарга бөлүнүшү.
6. Апта	Топурак коллоиддери. Касиеттери.
7. Апта	1-чи арасынак
8. Апта	Топурактын касиеттери. Топурактын сиңирүү касиети. Топурак реакциясынын экологиялык индикациясы.
9. Апта	Топурактын структурасы. Физико-механикалык касиеттери. Жалпы физикалык касиеттери.
10. Апта	Топурактын касиеттери. Топурактын курамындагы суу жана анын касиеттери.
11. Апта	Топурактын курамындагы аба жана анын касиети. Топурактын жылуулук касиети.
12. Апта	Жаратылышта топурактын ар түрдүүлүгү. Экологиялык функциялары. Топурактын бузулуусу. Эрозия. Эрозиянын түрлөрү.
13. Апта	Топурактын бузулуусу. Топурактын шордонуусу, кычкылдануусу.
14. Апта	2-чи арасынак
15. Апта	Топурактын бузулуусу. Дегумификация. Топурактын ашыкча нымдалуусу.
16. Апта	Топурактын бонитировкасы. Дүйнөнүн топурак ресурстары.

Баалоо

Баалоо каражаты	Саны (даана)	Үлүшү (%)	Жалпы үлүшү
Арасынак	2	20	40
Практикалык иш (лаборатория)	14	20	
Финал сынагы	1	60	60